

OBECNÁ

SOCIOLOGICKÁ

TEORIE

SOC103

Seznam akademického psaní

Mgr. Petr Kubala, Mgr. Ivana Rapošová

14.3.2017

PROGRAM SEMINÁŘE

- Zadání seminárních prací
- Jak na argumentaci v akademickém textu?
- Jak na formu komparativní akademické eseje?
- Jak na akademické citace?
- Otázky a diskuze

ZADÁNÍ 1. SEMINÁRNÍ PRÁCE

- (1) Studující si zvolí jeden z klíčových pojmů knihy Sociální konstrukce reality nebo Teorie jednání
- (2) Charakterizuje tento pojem, přičemž se snaží o rekonstrukci toho, jak a v jakém kontextu pracují autoři tímto pojmem
- (3) Najde odbornou časopiseckou studii (nebo kapitolu ze sociologické knihy) která zvoleným pojmem pracuje také. Po shrnutí nejdůležitějších témat a argumentů zvoleného textu se soustředí na to, jakým způsobem tento text používá vybraný pojem
- (4) V závěru se pokusí o kritické srovnání těchto dvou textů. Rozsah práce cca 9000 znaků včetně mezer tj. 4-5 normostran

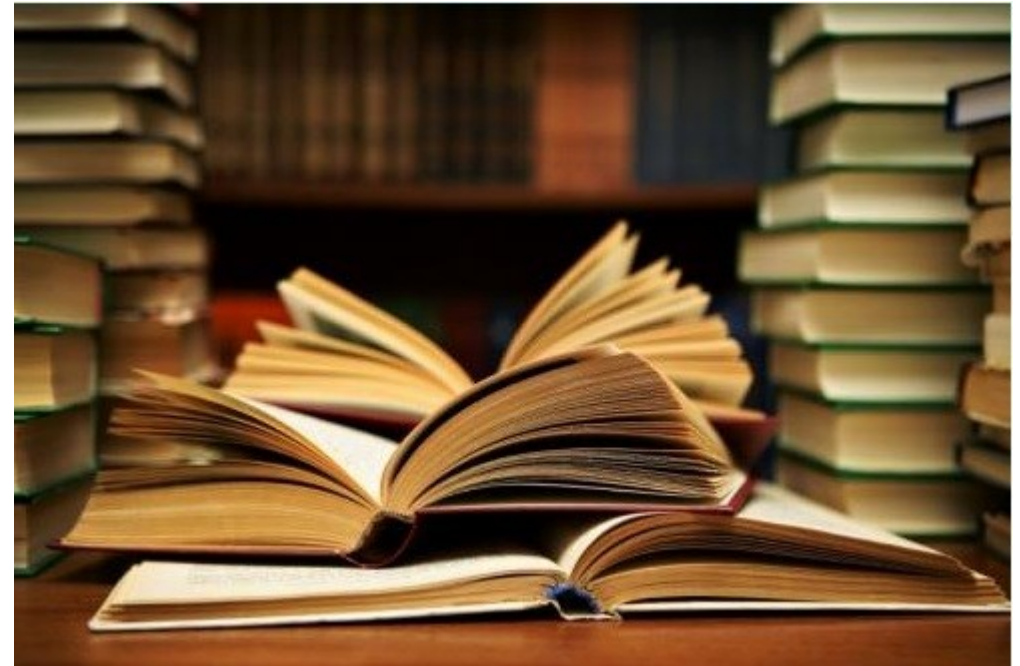

Termín odevzdání: 1. 5. 2017

ZADÁNÍ 2. SEMINÁRNÍ PRÁCE

- (1) Studující si zvolí literární text (povídku, kapitolu z románu apod.) nebo film (nikoli dokumentární) a stručně představí příběh, scénu, motiv apod., jež mu umožní:
- (2) následně formulovat sociologický problém, který v textu/filmu (daném příběhu, scéně atd.) nachází, a to pomoci pojmů na základě literatury kurzu
- (3) V závěru se pokusí o nástin sociologické interpretace představeného textu. Rozsah práce cca 9000 znaků včetně mezer tj. 4-5 normostran

Termín odevzdání: 1. 6. 2017

JAK NA ARGUMENTACI V AKADEMICKÉM TEXTU?

JAK NA ARGUMENTACI V AKADEMICKÉM TEXTU?

- Cílem argumentace je vytvořit logický příběh
- Jako důkaz poslouží: data, výpověď respondenta/ky, teorie, osobní zkušenost,...
- *Když se zamyslíte nad zadáním a strukturou 1. a 2. seminární práce, která část bude založena na argumentaci?*
- *Co poslouží jako opora argumentace?*

Argumentační cvičení (15-20 min)

- Utvořte trojice.
- Každý z trojice obdrží jednu tezi, ze které je potřeba vytvořit argument. Máte 5 minut na přípravu. Argument si rozepište.
- Argument prezentujte svým kolegům. Ti pozorně poslouchají a hledají mezery v logickém zdůvodnění.

ARGUMENTAČNÍ CVIČENÍ

- 1. teze
  - Ženy v EÚ vydělávají méně než muži na rovnacích pozicích.

- 2. teze
  - Děti z minoritního prostředí dosahují horší výsledky ve vzdělávání na základních školách.

- 3. teze
  - Vstřícní přístup státních institucí k migrantům vplývá na utváření jejich pozitivního obrazu ve společnosti.

JAK NA FORMU KOMPARATIVNÍ AKADEMICKÉ ESEJE?

- Název – buďte originální a výstižní
- Úvod – proč je dané téma (koncept) zajímavé? Jako se dané téma váže k současné situaci (ve světě, v sociologii, v běžném životě)? Jaká je má motivace zabývat se daným tématem?
- Deskriptivní části – stručné nastínění přístupu autorů, představení konceptu, představení hlavní myšlenky. Důraz na aspekt, který bude později komparován, ne na celé dílo.
- Analytická část – porovnání zvolených konceptů/sociologická interpretace. **Jádro seminární práce, ne jen nutný dodatek.** Souběžné odkazování na oba zdroje (cross-referencing). Důraz na argumentaci.
- Závěr – stručné shrnutí práce
- Bibliografie – pozor na jednotu citačního stylu

JAK NA AKADEMICKÉ CITACE?

- Akademické odkazování jako základní kámen akademické etiky
- Vlastní myšlenka/parafráze cizí myšlenky/přímá citace
- *Když se zamyslíte nad zadáním a strukturou 1. a 2. seminární práce, která část bude založena na reprodukci myšlenek jiných autorů a autorek, a která na vlastní intelektuální práci?*
- Citační styl uvnitř textu (odkazy v textu) i jako závěrečné shrnutí (bibliografické citace)
- Výběr z množství citačních stylů, pro potřeby tohoto kurzu však preferován **citační styl Sociologického časopisu**
- Manuál dostupný na
http://sreview.soc.cas.cz/uploads/file_service/b93c01a31f8da94aff10fbe549818e0c/cs/Citacni_zasady.pdf

JAK NA AKADEMICKÉ CITACE?

Přímá citace

- text je z původního díla převzat doslovně
- včetně typografického zdůraznění
- je v uvozovkách
- autor a zdroj je ocitován
- Ve vlastní práci bychom neměli mít víc než 10% citací. Pokud používáme přímé citace příliš často, působí text roztříštěně, protože každý autor má svůj osobitý styl psaní. Proto jsou vhodnější parafráze.

(<https://sites.google.com/site/novaiso690/citace-parafraze>)

JAK NA AKADEMICKÉ CITACE?

PARAFRÁZE = nepřímá citace

- text je interpretován vlastními slovy
- nemění se jeho význam
- nedává se do uvozovek
- autor a zdroj je ocitován
- zpravidla je kratší než originální text
- je vhodnější než citace pasáže, která není výjimečná
- Abychom mohli vytvořit parafrázi, musíme originální text dokonale pochopit. Parafráze je zaměřena na základní myšlenku a bývá zpravidla o něco kratší než původní text. Určitě parafrázi nevytvoříme tak, že pouze zaměníme některá slova za synonyma.

(<https://sites.google.com/site/novaiso690/citace-parafraze>)

JAK NA AKADEMICKÉ CITACE?

Příklady citačního odkazu

Dle **Pierra Bourdieuho [1998]** člověk svému jednání zpravidla přisuzuje nějaký smysl, naše činy nebývají nevysvětlitelné. Často nás vede nějaký specifický zájem. Pokud vstupujeme do nějaké situace – přistoupíme na něčí hru – předpokládáme, že se nám tato investice vyplatí. Nebo se určitým způsobem chováme, protože uznáváme důležitost daného jednání. To se nám stává přirozeným - jednáme daným způsobem, protože tak nám byl předán v socializaci. Člověku, který nebyl s naší hrou obeznámen, bude naše jednání lhostejné.

Může být ale zcela nezištné? Pokud bychom se i na velmi čisté jednání (jako je například oddanost) dívali jako na snahu o získání symbolického zisku v podobě kapitálu svatosti nebo oblíbenosti, musíme možnost nezištnosti zavrhnout. K nezištným činům ale opravdu dochází. Nesobecké chování zakořenilo zvláště v průběhu výchovy u sociálně výše postavených jedinců – aristokratů a šlechticů. Šlechtnost a nezištnost se od šlechticů v podstatě očekává, stejně jako jejich nezaujetí čistě ekonomickým ziskem **[Bourdieu 1998]**.

Kroky, které popisují vznik habitualizace, přímo vedou ke vzniku institucionalizace, která je vlastně výsledkem „typizace habituálních činností“ **[Berger, Luckman 1999: 58]**.

JAK NA AKADEMICKÉ CITACE?

Příklady bibliografické citace

▪ **Knihy**

➤ Keller, J. 2005. *Soumrak sociálního státu*. Praha: Sociologické nakladatelství.

▪ **Články v časopisech**

➤ Putnam, R. D. 1995. „Bowling Alone: America’s Declining Social Capital.“ *Journal of Democracy* 6 (1): 65–78.

▪ **Filmy**

➤ *Pelíšky* [film]. Režie Jan Hřebejk. Česko, 1999.

Podrobněji vid’ manuál na http://sreview.soc.cas.cz/uploads/file_service/b93c01a31f8da94aff10fbe549818e0c/cs/Citacni_zasady.pdf

OTÁZKY A DISKUZE

- Bylo něco nejasné?

Pro další podrobnosti o psaní akademického textu využijte publikace o akademickém psaní dostupné v knihovně FSS.

ŠANDEROVÁ, Jadwiga a Alena MILTOVÁ. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách: několik zásad pro začátečníky*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. Studijní texty. ISBN 80-86429-40-7.

